

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ARG. (YEAR) 33.

(Lösnummer 10 Cts.)

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 7 MAJ 1925.

(Lösnummer 10 Cts.)

Dec 24
Prov. Librarian
Winnipeg
s. 19.

John Bull återgår till guldstandard Parlamentet antager Hon. Robbs budget

Guldstandard har återställt

Väcker allmän uppmärksamhet hela världen över.

Churchills budget kritiseras av Snowden på det skarpaste — samt öck av liberalerna.

Det brittiska kejsardömet placeras praktiskt taget på en guldstandardbasis, då finansminister Winston Churchill den 25 april framlade sin "jansföreläsa" budget inför underhuset. Andra märkliga saker i denna budget voro återställandet av prefinansieringen samt McKenna tullavgifter och en reducering i inkomstskatten. British United Press skriver därmed: "Winston Churchill har åter gjort rättvisa åt sina beundrare. Efter att i flera veckor i ensidighet ha skapat en budget utan inblandning från även ens premiärministerns sida har han överskridd publikens förväntningar samt intagit en ny position av populärt uppskattande. Med återgången till guldstandard har Storbritannien återtagit sin finansiella ställning före kriget, med återförandet av McKenna tullerna har han skyddat från de industriella emotsättningar i myntvärdet samt dess konkurrensens billiga arbetskraft och med en reduktion av sex procent per pund på inkomstskatten har en stor börda lyftats från den brittiska skattebetalarens skuldor. Med allt detta kommer Storbritannien att ha ett överskott av 125 miljoner dollars samt blir i stånd att göra en stor reduktion av sin nationala skuld samt en stor betalning till Förenta Staterna."

Då han meddelade om Storbritanniens återgång till guldstandard, förklarade Mr Churchill att det kommer att bli fullständig imperiell enhet i denna politik. Canada befann sig alltså på guldstandard, sade han. Sydafrika hade underträtt honom om att det skulle återgå till guldstandard den 1 juli, under det att Australien från sagda dag skulle avlytta existerande restriktioner på fri export och Ny Zeeland skulle följa en liknande kurs. Han förklarade vidare, att Holland och tyska Ostindien, vilka voro betydande faktorer i världshandeln, kom att handla på samma sätt som Storbritannien, vad beträffade guldstandard.

Guldstandardens kommer att återställas genom en speciell licens till Bank of England att exportera guld till Kanada och till andra länder i London. Han förklarade vidare, att automatiskt avlyftes. Den återförda McKenna tullerna blir effektiv den 1 juli och skatten på dödsbon av mer än 12,500 pund sterling ökas något jämta importtullen på sidenvare (Forts. & sid. 4.)

FÖR GULDSTANDARD

Winston Churchill, som vill återställa guldstandard för brittiska kejsardömet.

Luftringlinje allt över västra Europa planeras i år.

Routen blir London—Amsterdam—Köln—Paris—London med anknytning till Sverige.

Det välgående nät av luftringlinjer, vilket i sommar kommer att överströma Europa, är i London föremål för stort intresse. I sammanhang härmed har Englands stora lufttrafikorganisation "Imperial Airways" utarbetat en plan till en "luftringlinje". Detta innebär bl. a. en indirekt förbindelse via Amsterdam med Sverige och Danmark. Ringlinjen skall gå över London, Amsterdam, Köln o. Paris. Stora Napierexpressmaskiner skola dagligen flyga runt denna cirkel 1,900 eng. mil långa linje på 12 timmar. Två maskiner komma att kl. 8 på morgonen avgå från London i motsatta riktningar och återkomma dit kl. 8 på kvällen. Paris blir anknytningspunkten för biljetterna till Schweiz, Österrike och Spanien. Köln för linjerna till Leipzig och Prag. Amsterdam för linjerna till Hamburg, Berlin, Köpenhamn, Stockholm och Moskva.

Den lyckade provtur, som luftskopet R 33 företog från Cardiff till Norwich, har följts med stor spänning och vittnar om allmänhetens nyvaknade intresse för det styrbara luftskopets användning. R 33 är ett experiment i stor skala, vilket kommer att läggas till grund för konstruktionen till den nya luftfartyget R 101 på 5 mil, kubikfot.

Zankoffs tyranni skördar sina frukter

Nya strider utbryta i Bulgarien. Man upptäcker i rätten tid en komplot att spränga det kungliga palatset i luften.

Det jäser och sjuder fortfarande i Bulgarien och man kan ännu ej profetera om, hur det hela skall avslöjas. I London håller man före att situationen mycket liknar den, som existerade 1914 strax före världskriget. Hittills ha kommunisterna fått hela skulden för de död, som utförts, men

Premiärminister Zankoff.

om man granskar förhållandena närmare, torde enligt många mening oroligheterna och attentaten blott utgöra en del av de bulgariska politiska förhållandena skägg. Föreläser. Lönmoder tycks nämligen i detta land tillhöra de erkända politiska vapnen. Bondepartiets eller agrarernas ledare, Alexander Stamboulsky, som icke var kommunist, bråktes på sin

tid om livet av det parti, som nu sitter vid makten, och sedan dess ha kommunisterna en massa lönnmoder å bågarna.

En brittisk representant i Bulgarien anser, att agrarerna ha ansvar för bombattentatet i Sveti Kral-katedralen, ehuru de alla äro gods- eller jordägare och därför finnas till kommunisterna.

Både i Paris och i London har man uttalat den upfattningen, att den nuvarande premiärministern Zankoffs administration genom sin infolerans och förtryckspolitik mot allt vad opposition heter provokerat oroligheterna. Zankoff har en stor fördel på sin sida, i det att han fullt kontrollerar regeringens maskineriet samt understöds av aristokrater, de militära ledarna samt reageringsstrupperna. Däremot har han massan av folket emot sig och om denna blott hade en skicklig ledare, skulle hans dagar snart vara räknade.

Under början av f. v. såg det ut som lugnare förhållanden skulle inträda både i mellersta Europa samt i Bulgarien. Det påskades då att Zankoff regeringen tillkämpat sig absolut kontroll över situationen samt att alla agrar- och kommunistledare häktats. Majoriteten av dem såges ha fått plikt med livet.

Men redan i torsdags meddelades om förnyade utbrott av oroligheterna samt om nya strider mellan de bulgariska strupperna och kommunisterna med stora förluster å bägge sidor.

Rättvisan triumferar i det att senator Wheeler frikänns.

Senator Wheeler, som stött tillfålad för att i visst förhållande ha misbrukat sin ställning, frikänd.

Senator Burton K. Wheeler blev i dagarna i Great Falls, Mont., frikänd från anklagelsen att ha begagnat sin ställning som senator för att hjälpa sin klient, Gordon Campbell, att erhålla landkoncessioner genom landkontoret i Washington — en historia, som långt och länge låtit tala om sig i pressen. Ungefär samtidigt som det frivilliga utslaget föll, erhöi Wheeler ett telegram från landets huvudstad, i vilket meddelades honom den glädjande nyheten att hans frskänkt honom en liten dotter, det sjätte barnet i ordningen.

Juryns utslag i det märkliga målet kom efter det de tolv män den diskuterat fallet under något över två timmars tid. Endast en omröstning behövdes vidtagas. Senatens omröstades ögonblickligen efter frikännandet av en massa vännen vilka önskade gratulera honom till den lyckliga utgången saken. Nästa steg i Wheelers ärsånga strid med justitiedepartementet kommer att förläggas till förbundsjustitiedepartementet, där väckts mot honom självt och mot nyss nämnde Campbell för samma värvning i ungefär samma punkter, för vilka Wheeler nyss frikändes.

En brittisk firma har i dagarna erhållit en 50-årig koncession av sovjetregeringen att exploatera Lena guld- och järnåder i Sibirien, som beräknas innehålla mer än 100 miljoner dollars värde av guld.

Kött 20 år gammalt serverades 1918

Konserverna hade vilat i flaskpacknings källare sedan spanska kriget eller 1898.

Att Amerikas flaskpackare äro särskilt skickliga och kunde ha givit de gamla egyptierna en lektion eller två i balsamering har plöjligt blivit bekant för ett expert kommité, som undersökte arméns matvaror under världskriget, såsom Capt Hæssler i "N.Y. Tid" och berättar:

Vetenskapsmannen upptäckte, medan han var i regeringens laboratorium i Savannah, Ga., under kriget att till buff som balsamerades 1898 fördes ut i marknaden 1917 och 1918 av Swift & Co. och deras flaskpackarbörda. Kemisten bör i Chicago vid denna tidpunkt i undersökningen framkomma att frambringa en välbalanserad diet. Bland proven av konserverad buff fanns några kanner, som voro täckta med särskild omsorg, med blicket omkring fyra gånger så tjockt som vanligt. När han såg närmare efter, såg han små hål, som fyllda på nytt, och innehållat har spår av att ha blickts.

Detta såg illa ut. Han upplöste läckeringen och fann till sin bestörning, att burkarna voro stämplade 1898. Det balsamerade köttet, som hade stämt folket mot packarna under spansk-amerikanska kriget, som hade rot Upton Sinclair till att skriva "Jättemarken", hade synbarligen åter fått genomgå en kemisk process och blivit gömt dessa tjugu år, tydligen i väntan på ett nytt krig. Kriget kom och med det den balsamerade bifnen. Hur mycket som förtärdes, innan kemisten gjorde slut på packarnas patriotiska ekonomi, är icke känt.

Några år efter kriget möttes kemisten och Harold Swift, vilka kände varandra från universitetet. Kemisten talade om för Swift, på vilket underbart sätt det i 20 år döda köttet återuppläts. Swift kallade honom en lögnare. Kemisten skaffade svurna uttryck från Savannah och lämnade dem till Swift.

Swift sade sig vara mycket förvånad. Kanske det finns några burkar kvar för nästa krig.

En stor, glödande meteor slår ned.

Vid stiden på påskafestkvällen slog en meteor ner endast ett par fotlöt meter från lantbrukaren Gustafsons gård i Bleckenstad nära Mjölby. Meteoren iaktogs av ett flertal personer, som även tydligen läse märke till platsen för nedslaget. Den syntes falla i riktning mot väster. Det var icke långt ifrån att den glödande kroppen ramlat ned bland lekande barn, som helt naturligt blev voro störliga förskräckta.

Nedslaget följdes av en kraftig krasch. Meteoren föreföll vara ett par gånger så stor som en ordinar fotboll. En mängd delar av densamma återfunns på platsen. En del av tillvaratagits av gårdens ägare.

Komplot att döda avslöjad

Utrikesminister Chamberlains liv var hotat, men anslagen blevo dock upptäckta i tid.

Det rapporterades f. v. från London, att man upptäckt en komplot mot utrikesminister Austen Chamberlains liv, vadan extra vakter utsatts för att skydda honom.

Nyheterna därom kommo från officiellt håll, fast man ej varit villig att diskutera komplotterns natur.

Austen Chamberlain.

En allmän fasa för kommunistkomplotter synes sväva över Europa och man vittog den 1 maj alla försikringsbetsmätt i de flesta europeiska huvudstäder.

Senare meddelas att det var den österrikiska legationen i London, som varnade för att en internationalistisk grupp med huvudkvarter i Wien hade för avsikt att lönmörda Chamberlain. Länsmordet på honom skulle enligt pressens mening endast varit ett steg i riktning mot att disorderera de europeiska regeringarna. Polen i Österrike upptäckte komplotten och på diplomatisk väg framfördes denna upptäckt till det brittiska utrikesministeriet. Inga häktningar ha dock ännu företagits med anledning däraf.

Norskarnas hundraårsfest

Folkfesten med utställning i St. Paulk blev stortad. Coolidge och sex guvernörer dit.

Det norsk-amerikanska hundraårsjubileet med exposition på Minnesota statstillings område mellan St. Paul och Minneapolis från den 5 till och med den 9 nästkommande juni blir den största folkfest i Amerika under 1925, skriver Sv. Trib-Nyh. Man beräknar, att mellan 250,000 till 500,000 personer komma att besöka utställningen under de fyra dagar som varar.

Hon. Thomas Johnson.

Dälig moral i New Yorks skolor.

Den dåliga moralen i New Yorks "high schools" har givit en inspektionsnämnd åtskilligt att tänka på. Man har observerat den allmänna bristen på respekt för föräldrar och fullvuxna auktoritet. Plagiering av hemarbete, förfalskning av föräldrarnas namnteckning för att komma undan obehag, tjv och lögnaktighet m. m. äro drag som utmärka en betydande del av eleverna, såväl flickor som gossar, i läroverken. Nämnden anser "undervisning i moral" vara en behövt påkallad och har i detta syfte uppsatt ett vidlyftigt program.

Över 18,000 f. d. officerar i Storbritannien ha ej funnit något arbete sedan vapenvilan.

Två nya vulkaner i verksamhet i dagarna upptäckta.

En oceanografisk expedition gör ett stort fynd å ön Albenmarie den s. k. Galapagosgruppen.

Den av zoologiska sällskapet i New York utrustade oceanografiska expeditionen under dr Beebes ledning har haft ovanlig tur, i det densamma bevisats ett utbrott av två nya hittills okända vulkaner.

Enligt meddelande från expeditionens fartyget Arcturus observerades utbrottet på aftonen den 10 april. Arcturus hade drifits af en stark sydlig vind ut till havs, då de ombordvarande sågo den sydöstra horisonten upplysas av ett spökaktigt sken. Kursen ställdes genast i denna riktning, och följande morgon nåddes norra kusten av ön Albenmarie, den största i Galapagosgruppen. Ur tvänne kratrar framvälde glödande lava, ett naturlige fenomen, som en vetenskaplig expedition högst sällan bevitnar. Dr Beebe landsteg på ön för att närmare sig den ena av kratrarna men trängdes tillbaka av giftiga gaser. Expeditionen har studerat den kalla Humboldtströmmen som nyligen ändrat sitt lopp, och det åtagandet framkastades att dessa vulkaner utredas i samband med jordbävningen i Japan och Humboldtströmmens ändrade riktning. Dessutom har expeditionen infångat flera hittills okända djupvattensfiskar, som underskats en vetenskaplig undersökning.

Allt radium kommer från Belgien

Framställas i Olen till en mängd av 30 gram pr. år, med en kemisk renhet av 75 å 98 procent.

I Olen, provinsen Limburg i Belgien startades den 11 juli år 1924 Olen's radiumfabrik av "Société Generale Metallurgique de Hoboken" o. "Union Miniere du Haut Katanga" (Belgiska Kongoi) i och för bearbetning av uranmineraler, som upptagits av sistnämnda bolag, för tillverkning av radium. Den 15 december samma år hade fabriken framställt de första två grammen av den dyrbara metallen.

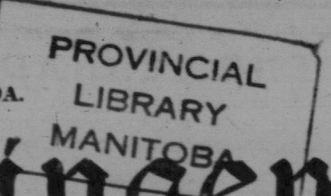
Världens totalbehov av radium är ytterst litet: 25 å 30 gram pr. år. De enda tillverkarna voro till för kort tid sedan amerikanerna. Vid utredningen om det framgångsrikt beskrivna arbetet i Olenfabriken kommo de amerikanska fabrikanterna i början av 1923 till Belgien för att på ort och ställe taga del av de uppnådda resultaten. Övertygade om det omöjliga i varje försök till konkurrens beslöt de sedan upphöra med sin tillverkning.

Olen's radiumfabrik framställer nu mer än 30 gram radium årligen, vilket rikligen täcker förbrukningen. Saltet har en kemisk renhet av 95 å 98 proc., ett resultat, som aldrig för uppnåtts. Priset är 70 dollars per milligram, d. v. s. 12 proc. lägre än det, som på sin tid betänkades av den amerikanska varan.

Vid sidan av radiumtillverkningen, som fortfarande är dess förnämsta ändamål, kommer Olenfabriken att ägna sig åt elektroklytisk raffinering av koppar. Enligt vad styrelsen förklarar på bolagsstämma med aktieägarna i "Union Miniere" den 25 februari 1925, kommer raffinaderiet att omedelbart börja byggas och är avsett att till en början förädlas ungefär 30,000 ton koppar årligen.

Vidare ha de båda ovannämnda bolagen beslutat att till radiumfabriken i Olen foga en fabrik för bearbetning av koboltlegeringar från "Union Miniere" elektriskaagnar i Panda. Denna fabrik torde öppnas under sistnämnda halften av år 1925. Man hoppas, att dess tillverkningar komma att medföra vidsträckt användning för industriellt bruk.

Turkiet har beslutat förnya de diplomatiska förbindelserna med Japan.

BUDGETENS PAPPA

Hon. J. A. Robb, vars budget antogs med en oväntad och stor majoritet.

Ännu en flottbas är planerad i den fjärran östern.

Väntas komma att förläggas till Port Darwin, Wedgwood; direkt riktad mot Japan!

Konteramiral Thompson, ordförande i australiska amiralskollegiet, som just återvärd från Singapore till Australien, yttrade under en i dagarna hållen medborgerlig mottagningsfest i London, att Singapore komme att bli den omtalade flottbas, som kräves för de moderna kryssare, vilka nu byggas för Australiens räkning. Han rörde det uppseendeväckande tillägget, att en annan flottbas troligen komme att byggas nära Darwin. Det är icke första gången Darwin nämns i sådant sammanhang, men då Thompsons uttalanden nu gjorts efter den nyligen hållna konferensen i Singapore mellan de brittiska statsbefähavarna i Kina, Ostindien och Australien, anser man, att tanken varit i saken, innan den kom i påse.

Överste Wedgwood, som på sin tid var medlem av MacDonalds regering, har helt framt i en intervju i Daily Herald förklarat, att man icke kan draga någon annan slutsats, än att Darwinprojektet är riktat mot Japan.

Roms 2,678-de födelsedag firades i dagarna i hela Italien.

34 fångar, som befunno sig på transport i östra Sibirien, övermanade häromdagen sina vakter samt lyckades fly.

Dunning är säker om en stor majoritet

Oppositionen beror endast på en önskan om ombyte samt är ej organiserad och kan ej bli organiserad, säger han.

Oppositionen mot vår regering är endast orsakad av en önskan om ombyte, förklarar premiärminister Dunning av Saskatchewan. "Vi stå inför en hel räkka av misnöje, men våra opponenter kunna ej göra fullt bruk därav på grund av, att då de börja göra kapital av en orsak till misnöje, så eliminera de en annan orsak."

"Mr Bingham av Wilkie har rätt, då han säger att vi få rösterna i stadsamhälle. Faktiskt taget behöva vi ej, gå efter dem, ty de komma till oss. Farmarerörelsens mål under de sista fyra eller fem åren har varit att eliminera stadsamhälle och det är många dylika i Saskatchewan, vilka förut röstade progressivt eller konservativt, som nu understöda oss," sade ministern samt fortsatte: "Jag är anklagad för att ha brukat mig av patronatssystemet, men huvuddelen av mina svårigheter komma av det faktum, att jag uteslutit det samma. Vi uppfores ej publika byggnader, som vi ej ha råd att uppföra, utan vi följa en politik av den mest drastiska ekonomiska."

"Det har alltid varit mitt öde," tillade Mr Dunning, i förbindelse med farmarens populära rörelser att icke följna mig å "band-wagon" utan å baksättet försökande att hålla tillbaka. Jag har vägrat att bli vitt entusiastisk över projekt, som åtnjutit stor popularitet. Vad beträffar veteringen, är det ej rätt att säga, att jag var skeptisk rörande densamma, men hellre att jag var i tvivelsmål om vårt mänskliga material. Med andra ord jag har hellre försökt att vara beredd än att kliva upp på lyckohjulet. Det mesta av oppositionen härleder sig dock av den känslan, att vilken som helst förändring voro bättre. Det är ej en organiserad opposition och det är ej det slag, som kan ef-

Från parlamentet i Ottawa

Budgeten antagen med hela 37 röstes majoritet.

Ej mindre än 17 progressiva och en independent kasta sina lotter med regeringen.

Veckans viktigaste händelse å Capitol Hill var utan gensägelse budgetens antagande, vilket skedde den 1 maj på morgonen efter 24 dagars mera eller mindre — helst — mera — hetsiga debatter. Att regeringens budget antogs var ej så märkligt, som den stora majoritet den lyckades erhålla. Regeringen hade själva i början endast väntat cirka 10 röstes majoritet — men erhöi hela 37 röster. För densamma röstade nämligen 123 och emot 86. Naturligtvis framkallade detta en vild entusiasm bland liberalerna, vilka dock under de senare dagarna vågat sträcka sina förhoppningar så högt som till en majoritet av något över 20 röster.

För budgeten röstade 105 liberaler, 17 progressiva samt 1 independent. Mot densamma röstade 46 konservativa, 38 progressiva, 1 independent samt en av arbetsgruppen, nämligen William Irvine av Calgary, och ett J. S. Woodworth av Winnipeg avhöll sig från att rösta.

De liberala gjorde en betydelsefull landvinning, i det att Fred Johnston — de progressivas "whip" eller "pikör" eller "tjpskare" eller vad man nu skall nämna det på svenska — gick över på regeringens sida. Robert Forke, de progressivas ledare, röstade jämte de kvarvarande av sitt parti med de konservativa emot regeringens huvudmotion.

Innan denna omröstning företogs, hade man till behandling det konservativa amendementet, i vilket man begärde en reducering i beskattningen. Detsamma besegrades med 123 röster mot 48 eller med en majoritet av 116. Liberaler och progressiva röstade emot detsamma, under det att de konservativa även denna gång hade av William Irvine på sin sida.

Följande 17 progressiva och 1 independent röstade med regeringen för budgeten: J. W. Kennedy av Glenora, D. Kennedy av Port Arthur och Kenora, A. J. Lewis av Swift Current, T. H. McConica av Battleford, T. G. McBride av Cariboo, John Millar av Qu'Appelle, A. W. Neill av Comox, Alberti, John Pritchard av Wellington, N. W. S. Reed av Frontenac, W. Caldwell av Victoria och Carleton, W. Elliot av S. Waterloo, J. W. Finlay av S. Bruce, A. F. Johnston av Last Mountain, W. Black av South Huron, L. H. Jelliff av Lethbridge, R. H. Hal-

(Forts. & sid. 4.)

Premiärminister Dunning.

skola besegras, avslöjar svagheten i hans position. Vi måste komma ihåg att under 1917, då förhållandena voro mycket gynnsamma för en Tory-röstning och då det nästan var ett förorderi att vara liberal, så voro de konservativa endast i stånd till att invälja sex medlemmar. Jag måste säga, (Forts. & sid. 4.)